

รายงานสรุปข้อตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ด้านวิศวกรรมและการจัดซื้อจัดจ้าง

1. การจัดทำรายละเอียดปริมาณงานและรายการวัสดุ เพื่อขอจัดสรรเงินงบประมาณ ผู้ประมาณการคำนวณปริมาณงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ โดยคำนวณปริมาณงานสูงหรือต่ำกว่ารูปแบบ เช่น งานคอนกรีต ทำให้คำนวณปริมาณปูนซีเมนต์ ทราย ฯลฯ ไม่ตรงกับวัสดุที่ต้องใช้จริงตามรูปแบบรายการ หรือในกรณีวัสดุที่มีหลายขนาด เช่น เหล็กเสริมคอนกรีต ท่อส่งน้ำ หรือ ไม้แบบ ไม่มีการจัดทำรายละเอียดปริมาณแยกตามขนาด เป็นเหตุให้การจัดซื้อวัสดุเพื่อใช้ในการก่อสร้างไม่ถูกต้อง และส่งผลต่อการจัดสรรเงินงบประมาณตลอดจนอาจกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ
2. ผู้ประมาณการได้คำนวณปริมาณวัสดุที่ใช้ดำเนินการ โดยถอดจากแบบรูปรายการ ซึ่งผู้ออกแบบได้ดำเนินการไว้ แต่ไม่ได้ประมาณการจากสภาพพื้นที่จริงที่จะก่อสร้าง เป็นเหตุให้มีการจัดซื้อวัสดุสูงกว่าความจำเป็นที่จะใช้งานจริง เช่น เหล็กเสริมคอนกรีต ท่อพีวีซี ไม้แบบ ฯลฯ
3. การจัดทำประมาณการดินถมเพื่อใช้ในการก่อสร้าง มีการคำนวณปริมาณดินคลาดเคลื่อนต่ำไปจากปริมาณดินที่ต้องใช้จริง จึงได้ตกลงให้ผู้ขายส่งมอบดินไม่ครบตามสัญญาซื้อขาย โดยไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญา แต่ใช้ส่วนต่างมูลค่าดินตามสัญญาเป็นค่าจ้างในการขุดดินในบริเวณใกล้เคียงมาดำเนินการเพิ่มเติมแทน
4. การคำนวณอายุการใช้งานของไม้แบบในงานดาดคอนกรีต มีการคำนวณอายุการใช้งานเพียง 2 ครั้ง ซึ่งไม่เป็นไปตามหนังสือ สำนักเลขานุการ คณะรัฐมนตรีที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งกำหนดให้คำนวณอายุการใช้งานของไม้แบบ ในงานดาดคอนกรีต 4 ครั้ง การปฏิบัติดังกล่าวทำให้การประมาณการเพื่อของบประมาณสูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น
5. การคำนวณปริมาณเหล็กเส้นเพื่อใช้งานคอนกรีต มีการคำนวณเป็นน้ำหนักตามปริมาณคอนกรีต ไม่ได้คำนวณถอดแบบตามแบบรูปรายการที่กำหนด ทำให้มีการจัดซื้อไม่ตรงตามขนาดและชนิดของเหล็ก

6. การคำนวณราคากลางวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง เจ้าหน้าที่ผู้กำหนดราคากลางไม่ได้ใช้ราคาวัสดุจากแหล่งวัสดุ ซึ่งอยู่ใกล้กับสถานที่ก่อสร้าง เมื่อนำค่าขนส่งบวกค่าวัสดุ จึงทำให้การกำหนดราคากลางสูงกว่าที่ควรจะเป็นและเมื่อนำราคากลางดังกล่าวไปประกอบการจัดซื้อ จึงทำให้ได้วัสดุในราคาที่สูงกว่าราคากลางที่ควรจะเป็นทำให้ทางราชการเสียประโยชน์

7. การใช้อัตราค่าขนส่งรถบรรทุก 6 ล้อ ซึ่งใช้สำหรับการขนส่งในงานก่อสร้างขนาดเล็กในพื้นที่แคบ หรือทางที่เป็นลูกรัง หรือภูเขาสูงชัน ที่รถบรรทุกขนาดใหญ่ขึ้นไม่ไหว เท่านั้น เป็นฐานในการคำนวณราคากลางวัสดุที่จะซื้อ ทั้งๆที่บริเวณพื้นที่ก่อสร้างมีสภาพเป็นทางราบ ซึ่งรถบรรทุก 10 ล้อ สามารถเข้าไปขนส่งได้ เป็นเหตุให้คำนวณราคากลางวัสดุสูงกว่าที่ควรจะเป็น

8. การคำนวณราคากลางวัสดุได้ใช้ราคาของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัด ซึ่งเป็นราคาที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้วเป็นฐาน โดยเจ้าหน้าที่ได้บวกภาษีมูลค่าเพิ่มซ้อนเข้าไปอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ราคากลางวัสดุที่คำนวณได้สูงกว่าความเป็นจริง

9. งานจ้างขุดคลองระบายน้ำ มีการเบิกเงินค่าใช้จ้าง ในการขนดินไปทิ้งให้กับผู้รับจ้าง แต่ข้อเท็จจริงดินจำนวนดังกล่าว ไม่ได้นำไปทิ้งในที่สาธารณประโยชน์ตามสัญญา แต่นำมาถมที่คันคลองเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้

10. การคำนวณราคางานจ้างเหมาที่มีช่างอยู่ในช่วงระหว่างค่างานต้นทุน เช่น 7 ล้านบาท คณะกรรมการกำหนดราคากลางไม่ได้ใช้อัตรา Factor F เฉลี่ยในการคำนวณ แต่ใช้อัตรา Factor F ที่ราคางาน 5 ล้านบาท เป็นฐานในการคำนวณ ทำให้ราคากลางที่คำนวณได้สูงกว่าความเป็นจริง

11. การเห็นสังเกตการณ์ตรวจสอบพื้นที่ก่อสร้างขณะที่หน่วยงานกำลังก่อสร้าง มักพบว่าปริมาณวัสดุคงเหลือในสถานที่ก่อสร้างมีปริมาณน้อยกว่าปริมาณงานคงเหลือที่ยังไม่ดำเนินการ

12. งานจ้างเหมาซ่อมแซมถนนคันคลองส่งน้ำ คณะกรรมการกำหนดราคากลาง จัดทำปริมาณไม่ถูกต้อง โดยกำหนดให้ชั้นพื้นทางแต่ละชั้นหนา 0.15 เมตร แต่ในการปฏิบัติงานจริงให้ผู้รับจ้างเพิ่มความหนาของชั้นงานวัสดุคัดเลือก “ข” และงานหินคลุกเป็น 0.02 เมตร โดยไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงปริมาณงานในแบบประมาณการให้ถูกต้อง แต่ใช้ปริมาณงานเดิมที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางกำหนดเป็นเกณฑ์ในการตรวจรับงานจ้าง ส่งผลให้ปริมาณงานที่ตรวจรับ ไม่ตรงกับปริมาณงานที่เป็นจริง

13. การทดสอบความความแน่นของชั้นพื้นทางในสัญญาจ้างเหมาซ่อมแซมถนน คันคลองส่งน้ำ ระบุเกณฑ์การทดสอบทุกระยะประมาณ 100 เมตร ต่อ 1 ช่วง การจราจรหรือ ประมาณพื้นที่ 700 ตารางเมตรต่อ 1 หลุม ตัวอย่าง แต่ผู้ที่ทดสอบได้สัมผัสทดสอบความแน่นของการบดทับของถนนทั้งสาย ชั้นละ 4 จุด ซึ่งไม่ครบตามที่ระบุในสัญญา

14. ผู้รับจ้างส่งมอบงานก่อสร้าง โดยปริมาณงานตามใบส่งมอบงานน้อยกว่าปริมาณงานที่ได้ปฏิบัติจริง แต่คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ได้ทำการตรวจวัดหรือประมาณปริมาณงานใหม่ให้ถูกต้อง เป็นเหตุให้เบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างเต็มวงเงินตามสัญญา

15. การตรวจนับวัสดุเบ็ดเตล็ดก่อสร้างเปรียบเทียบรายการตามใบส่งของ ใบสั่งซื้อ และใบเสนอราคา พบว่าหลายรายการผู้ขายส่งมอบไม่ครบถ้วนตามปริมาณ ขนาด และ ไม่ถูกต้องตามรายการที่กำหนด โดยมีบางรายการส่งมอบเกินกว่าปริมาณที่กำหนด รวมทั้งมี วัสดุคงเหลือบางรายการไม่ปรากฏในเอกสารการสั่งซื้อและใบส่งของ เช่น ข้อต่อตรง PVC ขนาดต่างๆ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเพิ่ม ลด วัสดุบางรายการให้เหมาะสมกับ สภาพพื้นที่ดำเนินการ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้บันทึกขออนุมัติเพื่อเปลี่ยนแปลงรายการให้ถูกต้อง

16. สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่ หนึ่งล้านบาทขึ้นไป ไม่ได้จัดส่ง ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน 30 วัน นับแต่วันทำสัญญาหรือข้อตกลง หรือจัดส่ง เกินกว่ากำหนด 30 วัน

17. งานดำเนินการเองไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจการปฏิบัติงานตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกรพัสดุ พ.ศ. 25235 ข้อ 15 หรือในกรณีมีการแต่งตั้งแต่ไม่มี รายงานผลการปฏิบัติงาน

ด้านการเงินและบัญชี

1. งบแสดงฐานะการเงินของโครงการขนาดใหญ่ แสดงยอดวัสดุคงเหลือ เฉพาะมูลค่าของวัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงฝ่ายบริหาร ส่วนวัสดุคงเหลือประเภทอื่นๆ เช่น วัสดุสำนักงาน วัสดุก่อสร้าง ที่ยังคงเหลือตามกลุ่มงานต่างๆ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ไม่มีการตรวจนับวัสดุคงเหลือเพื่อตีราคาตามนโยบายบัญชี จึงไม่ทราบมูลค่าที่ถูกต้อง ทำให้งบแสดงฐานะการเงินไม่ถูกต้องเพียงพอ

2. งบแสดงฐานะการเงินแสดงมูลค่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภท ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ (สุทธิ) ต่ำไป เนื่องจากคิดค่าเสื่อมราคาสูงไป โดยการนับระยะเวลาการใช้งานไม่เป็นไปตามหนังสือที่ กค. 0410.3/ว.218 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2546 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลสินทรัพย์ ซึ่งข้อเท็จจริงหน่วยงานมิได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการคิดค่าเสื่อมราคา และไม่เป็นไปแนวเดียวกันกับการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภทโครงสร้างพื้นฐาน

3. งบแสดงฐานะการเงิน แสดงมูลค่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนประเภทสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐานสูงไป เนื่องจาก

- บันทึกราคาเสื่อมราคาต่ำไป
- บันทึกราคาระหว่างทำสูงไป เนื่องจากได้รวมค่าใช้จ่ายอื่นๆ เข้าไปด้วย เช่น ค่าจัดซื้อที่ดิน . ค่าขุดลอก และไม่ได้โอนงานที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นสินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน
- การบันทึกค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่มีอายุการใช้งานปีสุดท้ายไม่ได้เหลือราคาซากไว้ 1.00 บาท ตามหลักการบัญชี

4. งบแสดงฐานะการเงินแสดงทุนจำนวนสูงไปและรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม เนื่องจากมูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนไม่ถูกต้อง

5. หน่วยเบิกจ่ายไม่ได้ดำเนินการล้างบัญชีพนักงานระหว่างก่อสร้าง เข้าเป็นบัญชีงานระหว่างก่อสร้าง และบัญชีงานระหว่างก่อสร้าง ก็ยังมีได้ดำเนินการโอนงานที่ก่อสร้างเสร็จสิ้นแล้วเป็นสินทรัพย์ประเภทโครงสร้างพื้นฐาน ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค. 0410.3/ว.8 ลงวันที่ 10 มกราคม 2549 เรื่อง การล้างบัญชีพักสินทรัพย์ ทำให้บัญชีดังกล่าวข้างต้นแสดงยอดคงเหลือในรายงานงบทดลองหน่วยเบิกจ่ายรายเดือนไม่ถูกต้อง

กล่าวคือ บัญชีพนักงานระหว่างก่อสร้างและงานระหว่างก่อสร้างที่ถูกต้องไม่มียอดคงเหลือ และบัญชีสินทรัพย์ประเภทโครงสร้างพื้นฐานต้องมียอดคงเหลือเท่ากับงานระหว่างก่อสร้างที่ก่อสร้างเสร็จสิ้นแล้ว โดยหน่วยงานต้นสังกัดมิได้ดำเนินการล้างบัญชีดังกล่าว ทั้ง ๆ ที่หน่วยงานส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการทำรายการบันทึกสินทรัพย์จากรายการพัสดุสินทรัพย์ (พนักงานระหว่างก่อสร้าง) แบบ สท.2 แจงให้หน่วยงานต้นสังกัดแล้ว

6. หน่วยเบิกจ่ายบันทึกบัญชีสินทรัพย์ประเภทไม่ระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วนถูกต้อง และไม่ได้บันทึกปรับปรุงบัญชีค่าเสื่อมราคาประจำปีงบประมาณ 2548 และประจำปีงบประมาณ 2549 ทำให้บัญชีค่าเสื่อมราคาอาคารไม่ระบุรายละเอียด บัญชีค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์ไม่ระบุรายละเอียด บัญชีค่าเสื่อมราคาโครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุรายละเอียด และบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมอาคารไม่ระบุรายละเอียด บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมครุภัณฑ์ไม่ระบุรายละเอียด บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสมโครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุรายละเอียดแสดงยอดค่าไปทำให้รายงานงบทดลองหน่วยเบิกจ่ายรายเดือน แสดงยอดคงเหลือไม่ถูกต้อง โดยมีสาเหตุจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจการบันทึกบัญชีระบบ GFMS โดยเข้าใจว่า รายการยกยอดสินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียด ระบบ GFMS จะคำนวณค่าเสื่อมราคาให้ จึงไม่ได้ตรวจสอบและคำนวณค่าเสื่อมราคา และการนำเข้าข้อมูลสินทรัพย์เพื่อยกยอดบัญชีเข้าระบบ GFMS ไม่ถูกต้องครบถ้วน ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง

7. หน่วยเบิกจ่ายไม่ได้จัดทำบเทียบยอดเงินฝากธนาคารเป็นประจำทุกเดือน ทำให้ไม่ทราบว่ารายการบันทึกการฝาก-ถอน เงินฝากธนาคาร ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามคู่มือแนวทางการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้างของกรมบัญชีกลาง บทที่ 9 ข้อ 1.1.2 ขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่การเงินของทางราชการและการบริหารงบประมาณ โดยสาเหตุจากเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจวิธีการตรวจสอบความถูกต้องของยอดเงินฝากธนาคารในบัญชีธนาคารกับยอดเงินฝากในบัญชีเงินฝากธนาคาร

8. ยอดคงเหลือบัญชีเงินฝากส่วนราชการไม่ตรงกับหนังสือรับรองของธนาคาร และบัญชีเงินฝากธนาคารที่จัดทำด้วยมือ กล่าวคือ

เงินฝากส่วนราชการในงบ และนอกงบ แสดงผลต่างตามบัญชี GFMS สูงกว่าหนังสือรับรองของธนาคารและบัญชีเงินฝากธนาคารที่จัดทำด้วยมือ มีสาเหตุจาก

- กรณีเงินฝากส่วนราชการในงบ

รายการยกยอด FORM C ณ 1 ตุลาคม 2547 มีการจ่ายเช็คให้เจ้าหน้าที่แล้วแต่ไม่ได้จัดทำและบันทึกจ่าย บข.01

รายการจ่ายระหว่างงวดปี มีการจ่ายเช็คให้เจ้าหน้าที่แล้ว แต่ไม่ได้จัดทำและบันทึกเอกสารขอจ่าย (ขจ.01)

- กรณีเงินฝากส่วนราชการนอกงบ

รายการยกยอด FORM C ณ 1 ตุลาคม 2547 มีการจ่ายเช็คให้เจ้าหน้าที่แล้ว แต่ไม่ได้จัดทำและบันทึกจ่าย บข.01

รายการจ่ายระหว่างงวดปี บันทึกเอกสารขอจ่าย (ขจ.01) ซ้ำ การปฏิบัติไม่ถูกต้องดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้ยอดคงเหลือตามบัญชีสูงไป และใบสำคัญค้ำจ่ายผิดพลาดด้วย

9. ยอดคงเหลือตามบัญชีลูกหนี้เงินยืม-ในงบประมาณสูงกว่าทะเบียนคุมลูกหนี้ โดยมีสาเหตุจาก

- บันทึกรายการส่งใช้เงินยืมในทะเบียนแล้ว แต่ไม่ได้บันทึกรายการส่งใช้เงินยืมในระบบบัญชี ส่งผลให้ยอดคงเหลือตามบัญชีลูกหนี้เงินยืมสูงไป

- บันทึกรายการส่งใช้เงินในระบบบัญชีผิดพลาด คือ บันทึกรายการส่งใช้เงินยืมซึ่งเฉพาะรายการที่ส่งใช้เป็นเงินสด ส่งผลให้ยอดคงเหลือตามบัญชีลูกหนี้เงินยืมต่ำไป

10. การยกยอดข้อมูลทรัพย์สินถาวร (อาคารไม่ระบุประเภทและครุภัณฑ์ไม่ระบุประเภท) เข้าระบบ GFMS ของหน่วยเบิกจ่ายไม่ครบถ้วน เนื่องจาก มิได้บันทึกอาคารและครุภัณฑ์ที่ไม่ระบุประเภทของหน่วยเบิกจ่ายเอง แต่ได้ทำการบันทึกเฉพาะสินทรัพย์ของหน่วยงานฝากเบิกเท่านั้น ส่งผลกระทบต่อการคำนวณค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินถาวรดังกล่าว สาเหตุจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัสดุจัดทำรายละเอียดข้อมูลของสินทรัพย์ข้างต้นไม่ถูกต้อง

11. ยอดคงเหลือตามบัญชีโครงสร้างพื้นฐานไม่ระบุประเภทต่ำกว่ายอดคงเหลือในทะเบียนคุมฯ สาเหตุจากการตั้งข้อมูลยกยอดเข้าระบบ GFMS ผิดพลาด

12. การตรวจสอบงบทดลองตามระบบ GFMS พบว่า งบทดลองตามระบบ GFMS มียอดคงเหลือแต่ละบัญชีไม่ตรงกับงบทดลองตามเกณฑ์คงค้าง ทั้งนี้เนื่องจากการมิได้บันทึกรายการในระบบ GFMS การบันทึกรายการซ้ำ หรือบันทึกรายการรับในทะเบียน แต่มิได้บันทึกในระบบบัญชี

13. การจ้างลูกจ้างชั่วคราวและการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง มีข้อสังเกตดังนี้

- มีการออกคำสั่งจ้างโดยไม่ได้ระบุรายละเอียดว่าปฏิบัติงานใด
- ไม่มีหลักฐานการเซ็นชื่อปฏิบัติงาน แต่มีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง
- ไม่มีผู้ปฏิบัติงานจริงแต่มีการทำหลักฐานการปฏิบัติงานและ

ใบสำคัญเบิกจ่ายเงิน

14. การเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ โดยจัดทำเอกสารการรายงานเป็นเท็จหรือเบิกไม่ถูกต้องตามระเบียบ

ด้านสินทรัพย์

การตรวจสอบข้อมูลการตีราคาทรัพย์สินของหน่วยงานเบิกจ่ายพบว่าทรัพย์สินที่แสดงมูลค่าในระบบบัญชีที่ตรวจสอบได้และที่รายงานเข้าสู่ระบบ GFMS เป็นยอดที่แตกต่างกัน เนื่องจาก เจ้าหน้าที่มิได้คำนวณค่าเสื่อมราคาอีกทั้งตีราคาอาคารสิ่งปลูกสร้างและครุภัณฑ์อุปกรณ์ไม่เป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ค่วนที่สุคที่ กค.0528.2/ว.33545 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2544 เรื่อง การตีราคาทรัพย์สิน ทำให้งบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานมิได้แสดงผลการดำเนินงานที่ถูกต้องตามควร

ด้านระบบการควบคุมภายใน

1. หน่วยงาน (โครงการ) ไม่ได้จัดทำและรายงานการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 6 ได้แก่ แบบ ปย.1, ปย.2,ปย.3 และแบบติดตาม ปย.3
2. รายงานผลการติดตามการปฏิบัติตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบติดตาม-ปย.3) มิได้สรุปผลการประเมินและข้อคิดเห็น นอกจากนั้นแผนการปรับปรุงงานที่ประเมินฯ ไม่สอดคล้องกับสาเหตุของความผิดพลาดและไม่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติของบุคลากร
3. การประเมินความเสี่ยงยังมีจุดอ่อนของการควบคุมหรือความเสี่ยงที่ต้องปรับปรุง ซึ่งบางกิจกรรมยังมิได้ปรับปรุง

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมชลประทาน